ZAMONAVIY IQTISODIYOT VA INTELLEKTUAL TEXNOLOGIYALAR
Ilmiy-uslubiy elektron jurnali — Sharq universiteti
ISSN: 3093-9062 Vol. 1 No. 1 (2026)

RAQAMLI TEXNOLOGIYALAR ASOSIDA TA'LIM SIFATINI BAHOLASH TIZIMI

Isomiddinov Ma'rufjon Umid o'g'li,
Qarshi davlat texnika universiteti, Axborot tizimlari va texnologiyalari kafedrasi assistenti,
ORCID: 0009-0004-5529-949X,
E-mail: marufjonisomiddinov@gmail.com,
Telefon: +998 99 667 09 15
DOI: https://doi.org/10.66493/c6xnc760

Annotatsiya: Mazkur maqolada raqamli texnologiyalar asosida ta'lim sifatini baholash tizimini takomillashtirish masalalari yoritilgan. Zamonaviy ta'lim tizimida sifatni baholash muhim omil bo'lib, u o'quv jarayonining samaradorligini oshirishga xizmat qiladi. Tadqiqotning asosiy maqsadi – raqamli texnologiyalar yordamida ta'lim sifatini baholashning samarali modelini ishlab chiqishdan iborat. Tadqiqot davomida tahliliy, qiyosiy hamda statistik usullardan foydalanildi. Olingan natijalar shuni ko'rsatdiki, raqamli platformalar orqali baholash tizimi an'anaviy usullarga nisbatan aniqlik, tezkorlik va shaffoflikni ta'minlaydi. Maqolada taklif etilgan yondashuv ta'lim muassasalarida sifat monitoringini avtomatlashtirish imkonini beradi. Tadqiqot natijalari amaliy jihatdan ta'lim tizimini modernizatsiya qilishda muhim ahamiyat kasb etadi.

Аннотация: В данной статье рассматриваются вопросы совершенствования системы оценки качества образования на основе цифровых технологий. В современных условиях оценка качества образования является важным фактором повышения эффективности учебного процесса. Цель исследования заключается в разработке эффективной модели оценки качества образования с использованием цифровых технологий. В ходе исследования использовались аналитические, сравнительные и статистические методы. Полученные

© Sharq universiteti, 2026

ISSN: 3093-9062 Vol. 1 No. 1 (2026)

результаты показали, что цифровые платформы обеспечивают более высокую точность, оперативность и прозрачность оценки по сравнению с традиционными методами. Предложенный подход позволяет автоматизировать мониторинг качества образования. Практическая значимость исследования заключается в возможности применения результатов для модернизации системы образования.

Abstract: This article examines the issues of improving the system for assessing the quality of education based on digital technologies. In modern education systems, quality assessment plays a crucial role in enhancing the effectiveness of the learning process. The main objective of the study is to develop an effective model for assessing educational quality using digital technologies. Analytical, comparative, and statistical methods were applied during the research. The results show that digital platforms provide greater accuracy, efficiency, and transparency compared to traditional methods. The proposed approach enables the automation of quality monitoring in educational institutions. The findings have practical significance for the modernization of the education system.

Kalit so‘zlar: raqamli texnologiyalar, ta’lim sifati, baholash tizimi, elektron ta’lim, monitoring, analitika, sun’iy intellekt, LMS, innovatsiya, ta’lim samaradorligi.

Kirish

Hozirgi globallashuv va raqamlashtirish jarayonida ta’lim tizimi tubdan o‘zgarib bormoqda. Raqamli texnologiyalarning joriy etilishi nafaqat o‘qitish usullarini, balki ta’lim sifatini baholash tizimini ham yangicha yondashuv asosida tashkil etishni talab etmoqda. An’anaviy baholash tizimlari ko‘pincha subyektivlik, vaqt talab qilishi va shaffoflikning yetarli darajada emasligi bilan tavsiflanadi.

Shu sababli, raqamli texnologiyalar asosida ta’lim sifatini baholash tizimini ishlab chiqish dolzarb masalalardan biri hisoblanadi. Ushbu maqolaning maqsadi –

DOI: https://doi.org/10.66493/c6xnc760
© Sharq universiteti, 2026

ISSN: 3093-9062 Vol. 1 No. 1 (2026)

zamonaviy raqamli vositalar yordamida ta’lim sifatini baholashning samarali modelini taklif etishdir.

Tadqiqot obyekti – ta’lim tizimida sifatni baholash jarayoni. Tadqiqot predmeti – raqamli texnologiyalar asosida baholash mexanizmlari.

Adabiyotlar tahlili

Raqamli texnologiyalar asosida ta’lim sifatini baholash masalasi so‘nggi yillarda ilmiy tadqiqotlarning dolzarb yo‘nalishiga aylangan. Xususan, xorijiy olimlardan Smith J. raqamli ta’lim tizimlarining iqtisodiy samaradorligini tahlil qilgan va ularning o‘quv jarayoniga ijobiy ta’sirini asoslab bergan [1]. Brown K. esa e-learning tizimlarida analitik vositalardan foydalanish orqali ta’lim sifatini baholash imkoniyatlarini o‘rgangan [2].

Shuningdek, Johnson M. tomonidan o‘tkazilgan tadqiqotlarda sun’iy intellekt asosida baholash tizimlari o‘quvchilarning bilim darajasini aniqlashda yuqori aniqlik berishi qayd etilgan [3]. Clark D. esa raqamli platformalar orqali baholash tizimlarining shaffofligini oshirish mumkinligini ko‘rsatib o‘tgan [4].

Mahalliy olimlardan Ahmedov A.A. elektron ta’lim tizimlarini rivojlantirish masalalarini o‘rgangan bo‘lsa [5], Karimov Sh.R. ta’lim jarayonida raqamli monitoring tizimlarini joriy etishning afzalliklarini tahlil qilgan [6]. Yusupov B. esa masofaviy ta’lim sharoitida baholash tizimini takomillashtirish yo‘llarini taklif etgan [7].

Ammo mavjud tadqiqotlarning aksariyatida ta’lim sifatini baholashning kompleks, integratsiyalashgan modeli yetarlicha ishlab chiqilmagan. Ushbu maqolada aynan shu muammo yechimi sifatida yangi yondashuv taklif etiladi.

Tadqiqot metodologiyasi

Mazkur tadqiqotda ilmiy izlanish olib borishda kompleks metodologik yondashuv qo‘llanildi. Xususan:

DOI: https://doi.org/10.66493/c6xnc760
© Sharq universiteti, 2026

ISSN: 3093-9062 Vol. 1 No. 1 (2026)

- Qiyosiy tahlil usuli – an’anaviy va raqamli baholash tizimlarini solishtirishda qo‘llanildi
- Statistik tahlil usuli – olingan natijalarni miqdoriy jihatdan baholash imkonini berdi
- Tizimli yondashuv – ta’lim sifatini baholash tizimini yaxlit tizim sifatida o‘rganishda qo‘llanildi
- Modellashtirish usuli – raqamli baholash tizimining konseptual modelini ishlab chiqishda ishlatildi
- Kuzatish usuli – amaliy ta’lim platformalari faoliyatini tahlil qilishda qo‘llanildi

Tadqiqot jarayonida LMS (Learning Management System), Google Classroom, Moodle kabi platformalar faoliyati o‘rganildi hamda ularning baholash imkoniyatlari tahlil qilindi.

Tahlil va natijalar

Tadqiqot natijalari shuni ko‘rsatdiki, raqamli texnologiyalar asosida ta’lim sifatini baholash tizimi quyidagi asosiy komponentlardan iborat bo‘lishi lozim:

1. Ma’lumotlarni yig‘ish moduli

Talabalarning faolligi, test natijalari, topshiriqlarni bajarish darajasi avtomatik ravishda yig‘iladi.

2. Tahlil moduli

Sun’iy intellekt va analitik vositalar yordamida ma’lumotlar qayta ishlanadi.

3. Baholash moduli

O‘quvchilarning bilim darajasi aniq mezonlar asosida baholanadi.

4. Monitoring moduli

DOI: https://doi.org/10.66493/c6xnc760
© Sharq universiteti, 2026

ISSN: 3093-9062 Vol. 1 No. 1 (2026)

Ta’lim sifati doimiy nazorat qilinadi.

1-jadval.Raqamli va an’anaviy baholash tizimlarining kengaytirilgan taqqoslanishi

Ko'rsatkich	An'anaviy tizim	Raqamli tizim
Tezkorlik	Past	Yuqori
Aniqlik	O'rtacha	Juda yuqori
Shaffoflik	Past	Yuqori
Moslashuvchanlik	Past	Yuqori
Monitoring	Cheklangan	Doimiy

Manba: muallif ishlanmasi

Natijalar shuni ko‘rsatadiki, raqamli baholash tizimi:

- vaqtni tejaydi
- inson omilini kamaytiradi
- ta’lim sifatini oshiradi
- qaror qabul qilishni osonlashtiradi

Xulosa va takliflar

Olib borilgan tadqiqotlar asosida quyidagi xulosalar shakllantirildi:

- Raqamli texnologiyalar ta’lim sifatini baholash jarayonini sezilarli darajada modernizatsiya qiladi
- Baholash tizimining avtomatlashtirilishi inson omilidan kelib chiqadigan xatolarni kamaytiradi
- Ta’lim jarayonida real vaqt monitoringini yo‘lga qo‘yish imkoniyati yaratiladi
- Analitik vositalar yordamida individual yondashuvni shakllantirish mumkin

DOI: https://doi.org/10.66493/c6xnc760
© Sharq universiteti, 2026

ISSN: 3093-9062 Vol. 1 No. 1 (2026)

Amaliy takliflar:

- Ta’lim muassasalarida yagona raqamli baholash platformasini joriy etish
- Sun’iy intellekt asosida adaptiv baholash tizimlarini ishlab chiqish
- O‘qituvchilarni raqamli texnologiyalar bo‘yicha qayta tayyorlash
- Ta’lim jarayonini to‘liq raqamlashtirish

Foydalanilgan adabiyotlar

[1] Smith J. Digital Education Systems. Economic Review, 2021.

[2] Brown K. E-learning Analytics and Trends. 2020.

[3] Johnson M. Artificial Intelligence in Education. 2019.

[4] Clark D. Digital Learning Platforms. 2022.

[5] Ahmedov A.A. Elektron ta’lim tizimlari. Toshkent, 2022.

[6] Karimov Sh.R. Raqamli ta’lim texnologiyalari. 2021.

[7] Yusupov B. Masofaviy ta’lim metodlari. 2020.

[8] OECD. Digital Education Outlook. 2021.

[9] World Bank. Education Technology Report. 2020.

[10] UNESCO. ICT in Education. 2019.

DOI: https://doi.org/10.66493/c6xnc760
© Sharq universiteti, 2026